be able to read and translate special foreign literature, but also to enter into business and interpersonal contacts. Exactly therefore, the function of a foreign language as a means is becoming increasingly important formation of professional orientation, deepening interest in the future professions, attempts to obtain knowledge from various sources, one of which is mastering a foreign language, which gives the opportunity to get acquainted with the achievements science and practice in the relevant field abroad and use them in professional activities, participate in international projects that are implemented in Ukraine, to continue studies in one of the foreign countries, to be engaged research, work in foreign firms, charities foundations and organizations, which appear more and more in Ukraine every year.

Thus, the current level of development of computer technology and the software provides ample opportunities to upgrade and increasing the efficiency of learning a foreign language remotely. Using the latest multimedia technologies in the remote educational process diversifies it, increases the efficiency of learning material, automates the learning process and control knowledge. Therefore, it is no accident recently, the number of young people studying for non-traditional technology, is constantly growing.

Learning tools for learning a foreign language remotely give students the opportunity to study the curriculum of any curriculum institution anywhere at a time convenient for them, carrying a set of tools teaching. The success of distance learning of a foreign language depends on the ability Teaching programs and distance learning courses provide language learning at levels of full-time study.

Consequently, the future prospects of our research we see in creation specialized thematic English learning courses for students' self-work using digital tools.

References

1. Arutyunova N. (1999) The language and the human world. M: The languages of Russian Culture. 896 p.
2. Bortnikova T. (2013) Development of Intercultural Competence through Students' SocioCultural Activity. Thesis Collection. V. 19, № 2. C. 475 – 480.
3. Douglas H. (2007) Teaching Principles, An Interactive Approach to Language Pedagogy, Third Edition. P.569.
4. Harasim L., Hiltz S., Tells L., Turoff M. (1995) Learning Networks: a Field Guide to Teaching and Learning on line. Cambridge MA: MIT Press. 145 p.
5. Humboldt W. (1985) Language and cultural philosophy. M : Progress. 450 p.
6. Henning J. (2008) The Art of Discussion-Based Teaching: Opening Up Conversation in the Classroom. New York : Routledge. P. 56 – 78
7. Hughes R. (2011) Teaching and Researching: Speaking (Applied Linguistics in Action). 2nd ed. Pearson Education Limited. 197 p.
8. Littlewood W. (1991). Communicative Language Teaching. Cambridge: CUP. P. 34 – 56.

УДК 378.147.091.33:811.111
DOI 10.31652/2415-7872-2021-67-11-19

ТАМАРА ГЛАЗУНОВА
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської філології
Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського
вул. Острозького, 32, м. Вінниця

ТАМІЛА ДОВГАЛЮК
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської філології
Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського
вул. Острозького, 32, м. Вінниця

АЛЛА ЛІСНИЧЕНКО
кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри англійської філології
Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського
вул. Острозького, 32, м. Вінниця

ГАННА ТЕКЛЮК
кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри англійської філології
Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського
вул. Острозького, 32, м. Вінниця

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОГРАФІКИ ЯК ЗАСОБУ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОГО УСНОГО МОВЛЕННЯ НА ПОЧАТКОВИХ КУРСАХ МОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У статті окреслено визначення, класифікацію й види інфографіки, а також переваги, можливості, доречність та важливість використання інфографіки як засобу навчання англомовного усного мовлення на початкових курсах

мовних спеціальностей. Розглянуто досвід факультету іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського в розвитку й оцінці діалогічного та монологічного мовлення англійською мовою, наведено приклади вправ з використанням інфографіки для реалізації цієї мети.

Ключові слова: *інфографіка, усне мовлення, монолог, діалог, початкові курси, мовні спеціальності.*

TAMARA GLAZUNOVA
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University,
Ostrozsky str. 32, Vinnytsia

TAMILA DOVHALIUK
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University,
Ostrozsky str. 32, Vinnytsia

ALLA LISNYCHENKO
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University,
Ostrozsky str. 32, Vinnytsia

HANNA TEKLIUK
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University,
Ostrozsky str. 32, Vinnytsia

THE USE OF INFOGRAPHICS AS A MEANS OF TEACHING ENGLISH SPEAKING SKILLS IN THE FIRST AND SECOND YEARS OF LANGUAGE SPECIALTIES

The article outlines the definition, classification and types of infographics, as well as the advantages, relevance and importance of using infographics as a means of teaching English speaking skills in the first and second years of language specialties. The experience of the Faculty of Foreign Languages of Vinnytsia State Pedagogical University named after M. Kotsyubynskyi in the development and evaluation of English speaking skills through infographics is considered and the examples of infographics practical application are given. Visual aids play an important role in teaching foreign languages. According to the didactic principles of pedagogy, the effectiveness of learning grows if visual aids have not only an illustrative function, but also a cognitive one. Verbal-imaginary aids have both these functions. The development of computer technologies has made it possible to represent such functions in the form of infographics. Infographics has a considerable number of advantages. It has logical structure and convenience, allows to give a vast amount of information in a concise form, provides the subject matter of speaking, contributes to interaction, encourages meaningful speaking during individual, pair and group work. Also, with the help of symbolic visualization tools: graphics, illustrations, design, animation, maps, electronic resources, videos and other elements of interactivity, infographics makes students use their vocabulary more easily and quickly, practise dialogic units or grammar structures, better understand and memorize information. The work on the development of students' English speaking skills in the first and second years of universities is an important and at the same time challenging task that requires considerable attention and effort both from teachers and students. The best solution to this problem, in our opinion, is the use of infographics, because it acts as visual, informational and verbal aids, stimulates mental activity, critical thinking, promotes initiative and interactivity of speech, develops imagination and creativity of students, and thus, has an important motivational function.

Keywords: *infographics, speaking, monologue, dialogue, the first and second years of university, language specialties.*

Згідно сучасних вимог нашого суспільства, кожний громадянин повинен прагнути до постійного саморозвитку та набувати умінь та знань, які є нагальними у XXI столітті. Як зазначено у державній постанові, студенти шостого рівня кваліфікації Національної рамки кваліфікацій (бакалавр) повинні вміти вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому, використовуючи іноземну мову у професійній діяльності та дослідженнях [7]. Відповідно до цього, перед закладами вищої освіти стоїть завдання пошуку та застосування ефективних методів, форм та засобів навчання усного іншомовного (англомовного) мовлення та паралельно з цим розвитку навичок критичного мислення, міжособистісного спілкування, інфомедійної грамотності, уяви й творчості в студентів, починаючи вже з початкових курсів.

Питанням навчання іншомовного усного мовлення займалися такі вчені як Л.Петриця, яка досліджувала специфіку навчання усного іншомовного мовлення студентів мовних спеціальностей у педагогічних закладах вищої освіти (далі ЗВО); Устименко О., яка вивчала навчання іншомовного монологічного мовлення в аспекті компетентнісного підходу; Д.Терещук, яка дослідила особливості розвитку іншомовних комунікативних стратегій у говорінні. Також Щербина М. описала різні тенденції методики навчання іншомовного діалогічного мовлення, О.Черняхович розглядала роль ситуативності в навчанні діалогічного мовлення, Н. Хілько досліджувала діалогічне мовлення як засіб розвитку креативного мислення студентів тощо.

Тема використання наочності у навчанні іноземних мов висвітлена у роботах А. Безрукувої, Д. Корінної, Я. Переверзеєвої, А. Басіної. Сутність та види інфографіки було описано в працях D. Adams,

A. Costill, L. Mol, M. Smiciklas, M. Stewart, R. Willmer, L. Robinson; переваги інфографіки для навчального процесу було окреслено О. Вовк та Р. Черемиським. Однак робіт, які б були присвячені розвитку англомовного усного мовлення за допомогою використання інфографіки на початкових курсах мовних спеціальностей у педагогічному ЗВО недостатньо, що зумовлює актуальність даного дослідження [11; 10].

Метою статті є визначення можливостей розвитку англомовного усного мовлення за допомогою використання інфографіки на початкових курсах мовних спеціальностей у педагогічному ЗВО.

Залежність ефективності засвоєння навчального матеріалу від різних видів його чуттєвого сприйняття знайшла своє відображення в одному з головних дидактичних принципів навчально-виховного процесу – принципі наочності. Проблема застосування наочності в навчальних цілях вивчалась Я.А. Коменським, Й.Г. Песталоцці, А. Дістервегом, К.Д. Ушинським та ін.

У навчанні іноземних мов, зокрема англійської, велику роль відіграє наочність, тому що вона слугує тим засобом, який створює систему відображення об'єктивного світу у формах іноземної мови, вибудовує іншомовне середовище, яке забезпечує вивчення матеріалу на основі живого й безпосереднього сприйняття учнями явищ, процесів або їх зображень [1; 5] і, таким чином, є «важливим невід'ємним компонентом навчального процесу з іноземної мови» [4]. А. Басіна зазначає, що наочність підвищує інтерес і увагу студентів до вивчення англійської мови, сприяє глибокому розумінню навчального матеріалу, ґрунтовному осмисленню та міцному засвоєнню іншомовного матеріалу [4].

Відповідно до В. Черниш, наочні засоби навчання сприяють розвитку мислення студентів, а також їх мовленнєвих умінь за рахунок залучення студентів до активного творчого процесу мовленнєвої діяльності, та у взаємодію один з одним. Дослідниця зауважує, що згідно теорії взаємодії, учні засвоюють іноземну мову краще, якщо вони взаємодіють з усіма аспектами свого оточення [13].

Існують різні класифікації наочності. Відповідно до однієї з них, науковці розрізняють візуальну, аудіальну, кінестетичну і мовну наочності, підкреслюючи тим самим, що в утворенні психічного образу можуть брати участь усі органи чуттів людини. Згідно загальної класифікації засобів навчання (далі ЗН) для розвитку умінь діалогічного мовлення, яку розробила В. Черниш [13], усі ЗН поділяються на групи згідно таких критеріїв: залучення технічного обладнання (технічні й нетехнічні) та каналу сприйняття матеріалу (вербальні, невербальні/зображальні, вербально-зображальні опори, аудіовізуальні й аудитивні ЗН). Візуальна інформація може бути подана засобом діаграм, «стратегічних» карт (roadmaps), променевих схем-павуків (spiders), каузальних ланцюгів (causal chains), структурно-логічних схем тощо.

Важливим є твердження науковців про те, що відповідно до педагогічної закономірності, ефективність засвоєння підвищується, якщо наочність у навчанні виконує не лише ілюстративну, а й когнітивну функцію. Саме ця функція властива вербально-зображальним опорам. Розвиток комп'ютерних технологій дозволив відобразити такі опори у формі інфографіки.

Чимало дослідників (наприклад, Adams, Costill, Smiciklas, Mol, Willmer, та ін.) погоджуються, що інфографіка – це графічне візуальне представлення даних, інформації та знань, призначених для швидкого та чіткого подання складної інформації [14; 15].

Інші дослідники вважають, що інфографіка – це передача інформації та складних даних у схематичних зображеннях, які набагато легші для сприйняття та розпізнавання. Інфографіку також називають інтерактивною візуалізацією даних та дизайном інформації [20]. З педагогічної точки зору, Matrix та Hodson підкреслюють, що використання інфографіки – це педагогічний підхід або педагогічна стратегія, в якій учні передають інформацію та ефективно запам'ятовують й використовують її. Таким чином, інфографіка може бути інструментом обміну інформацією [18].

Ми, в свою чергу, вважаємо доречним використовувати таке робоче визначення терміну "інфографіка" для даної статті: це інструмент донесення інформації в більш лаконічній формі; це зображально-інформаційний блок, створений за допомогою зображення та текстових вкраплень, які мають смислове навантаження та мотивують студентів до говоріння [16].

Інфографіка має такі переваги як організованість, зручність, технологічність, дозволяє надати необхідний обсяг відомостей в компактному вигляді та організувати діалогічне мовлення в парах чи групах, обговорення чи дискусію, тощо. Також інфографіка за допомогою знакових засобів візуалізації: графіків, ілюстрацій, дизайну, анімації, карт-схем, електронних ресурсів, відеосюжетів та інших елементів інтерактивності, дає змогу легше і швидше застосувати лексику, діалогічні єдності чи граматичні явища на практиці, краще зрозуміти і запам'ятати інформацію [14].

Інфографіку класифікують за такими критеріями:

- за методами презентації (статична, анімаційна, інтерактивна);
- за дизайном (у формі таблиці, цифр, графіка, карти, списку, та ін.);
- за метою (статистична, освітня, хронологічна, інформаційна, персоналізована, та ін.);
- за видом обробки тексту (з додаванням картинок, електронна, заснована на тексті, графічна) [14; 19].

До найбільш розповсюджених видів інфографіки належать такі:

- статична, яка допомагає відображати цифри і факти. До цього виду інфографіки можуть відноситись діаграми та графіки;
- у формі графіка;
- у формі списку;
- інтерактивна, з метою висловлення власної думки;
- з додаванням картинок;
- у формі таблиці;
- ланцюжок дій та послідовностей, який відображає певний процес;
- динамічна, яка показує динаміку розвитку, наприклад, життя людини; компаній, магазинів, товарів;
- відео-інфографіка, яка являє собою ті ж самі блоки, графіки і написи у відео-форматі. Її можна доповнити голосовими поясненнями або увімкнути відео- інфографіку і музичний ряд.

Три основні характеристики, які забезпечують ефективність методів візуальної комунікації, сформульовані Д. Ланкау, такі: привернення уваги; сприяння розумінню; сприяння засвоєнню інформації [17].

З огляду на описані вище види та характеристики інфографіки, ми вважаємо абсолютно доречним її застосовування як засобу навчання англомовного усного мовлення на початкових курсах мовних спеціальностей. Далі, для кращого розуміння потенціалу інфографіки в навчанні англомовного усного мовлення, пропонуємо спочатку більш детально ознайомитися з метою та змістом навчання говоріння на початкових курсах мовних спеціальностей.

Говоріння є продуктивним видом мовленнєвої діяльності, що пов'язане з передачею усних повідомлень будь-яких видів від мовця до слухача. Метою навчання говоріння на мовних спеціальностях ЗВО є розвиток комунікативної компетентності в цьому виді мовленнєвої діяльності, що включає повний комплекс навичок та вмінь необхідних для створення усних мовленнєвих висловлювань, які є адекватними з точки зору мовних, мовленнєвих, соціокультурних норм, вимог ситуації, власних намірів та взаємин співрозмовників [8].

Етапи формування комунікативної компетентності в говорінні на мовних спеціальностях ЗВО поділяються на початковий, основний та просунутий. Початковий етап охоплює початкові (1-2) курси. Метою навчання говоріння на цьому етапі згідно з Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти є оволодіння основами усного мовлення на рівні В2 (Загальноєвропейські рекомендації) [3].

Програма з навчання англійської мови в університетах/інститутах (далі Програма) виділяє більш конкретизовані кінцеві рівні володіння говорінням по завершенню початкового етапу навчання, а саме – В2.1 для діалогічного мовлення та В2 – для монологічного. Такий поділ, можна пояснити тим, що діалогічне мовлення є складнішим за своєю природою, через такі свої якості як інтерактивність, ситуативність та спонтанність, на відміну від монологічного мовлення, яке є одностороннім та нерідко підготовленим, як, наприклад, у випадку публічного виступу. Ці фактори, в свою чергу, впливають на визначення цілей та змісту навчання на кожному з етапів навчання усного мовлення. Головною метою навчання говоріння на початковому етапі є формування та розвиток відповідних специфічних вмінь.

Нижче пропонуємо спершу розглянути вміння, висвітлені у Програмі, які є спільними для англомовного діалогічного та монологічного мовлення на зазначеному підрівні В2.

- чітка та зрозуміла артикуляція;
- використання базових просодичних засобів (інтонації та наголосу) для різних комунікативних цілей;
- використання широкого діапазону основних структур та лексичних одиниць необхідних для реалізації визначених у програмі комунікативних функцій (приклад вправи з інфографікою);
- здатність перевіряти чи мовлення слухається та правильно розуміється слухачами;
- здатність виправляти себе та пояснювати незрозуміле у випадку нерозуміння з боку слухачів [8].

До вмінь, які характерні в основному для діалогічного мовлення на рівні В2.1, можна віднести наступні:

- увійти в розмову без підготовки;
- підтримувати розмову або дискусію;
- попросити повторити, перефразувати, пояснити висловлювання;
- висловлювати власні погляди та думки;
- запросити співрозмовника висловити власні погляди та думки;
- заохочувати співрозмовника до продовження розмови, бесіди, дискусії;
- повторювати частину того, що сказав співрозмовник, для підтвердження взаєморозуміння;
- попросити надати якісь вказівки та слідувати їм;
- попросити про та отримати більш детальну інформацію;
- проявляти ініціативу в розмові;
- давати відповіді на подальші запитання після зробленої презентації, доповіді [8].

Вміння, які є характерними в основному для монологічного мовлення на рівні В2, є такими:

- коротко коментувати думки та погляди співрозмовника;
- давати прості вказівки та інструкції;
- підсумовувати отриману інформацію та коментувати її;
- робити описи людей, місць, об'єктів та процесів;
- розповідати прості історії;
- розказувати про несподівані випадки та пригоди;
- у подробицях висвітлювати отриманий досвід;
- наводити розгорнуту аргументацію;
- робити коротку підготовлену презентацію [8].

Як зазначалося вище, такий фактор, як психолінгвістичні особливості та рівень складності однієї з форм усного мовлення, а саме – діалогічної, може також впливати на такі аспекти як зміст навчання (тематики та ситуації спілкування, мовний та мовленнєвий матеріал, комунікативні функції та цілі) й основні види роботи та об'єкти контролю на цьому етапі. Так, наприклад, на факультеті іноземних мов (далі ФІМ) Вінницького державного педагогічного університету, з огляду на описані вище аргументи, основний акцент протягом першого року навчання англомовного усного мовлення робиться на розвитку вмінь саме монологічного мовлення. Основним видом роботи тут є опис фото та картинок за тематикою, що визначається робочою програмою та технологічною картою для 1 курсу, а саме – "Family Relations", "Dwelling", "Daily Program", "Seasons and Weather", "Shopping". На підсумковий контроль наприкінці першого року навчання виноситься такий ускладнений вид описово-розповідного мовлення як порівняння та контрастування фото/картинок, який є традиційним для міжнародних мовних екзаменів різних рівнів та форматів.

Під час підсумкового оцінювання першокурсник має продемонструвати наступні вміння: використання активного вокабуляру та базових граматичних структур, володіння типовими фразами-кліше, що використовуються для порівняння та контрастування картинок/фото, вміння оцінювати ситуацію, висвітлену на фото/картинці, висловлювати особисту думку/ вподобання/ставлення щодо теми з фото/картинки, давати відповіді на подальші запитання викладача/екзаменатора по змісту фото/картинки.

Далі пропонуємо розглянути приклади завдань із використанням інфографіки з метою розвитку вмінь монологічного мовлення на цьому етапі навчання.

Рис. 1. Приклад інфографіки 1.

(Ілюстративний матеріал запозичено з підручника Chandler D., Hastings B., Hegedus K., Uminska M. Longman Exam Activator. Classroom and Self-Study Exam Preparation. Pearson Education Limited. 2010.)

Тип вправи А): комунікативна рецептивно-продуктивна нижчого рівня, максимально керована.
Мета: розвиток вмінь монологічного мовлення.
Вид опори: структурно-логічна схема з використанням картинок/фото.
Інструкція до вправи А): Look at picture A and complete the description using the prompt above.

Основною метою даної вправи є навчити студентів логічно та послідовно описувати зміст та надавати оцінку подіям на рівні однієї картинки з опорою на структурно-логічну схему та зображення.

Наступним етапом роботи може бути підготовка студентів до опису вже двох тематичних картинок, що вимагатиме від них мовленнєвих та мисленнєвих умінь більш високого порядку – порівняння та контрастування, аналізу та синтезу, оцінювання, персоналізації (співвіднесення з власним досвідом).

Тут можна запропонувати наступну вправу:
Тип вправи Б): комунікативна рецептивно-продуктивна вищого рівня, мінімально керована.
Мета: розвиток вмінь монологічного мовлення.
Вид опори: природня, зображальна, невербальна.
Інструкція до вправи 1 Б): Pictures A and B show people learning in two different situations. Compare and contrast the pictures. Say what the general atmosphere is in both pictures and give your opinion on both of them.

Протягом другого року навчання усного мовлення на ФІМ питома вага приділяється розвитку вмінь діалогічного мовлення різних функціональних типів – діалогу етикетного характеру, діалогу-обміну враженнями / думками, – розпитування, – дискусії, змішаних типів діалогу в рамках таких тем як: “Jobs and Professions. Teaching as a Career”, “Medicine and Health”, “Communication and Technologies”, “Education”, “Sports and Games”, “The British Isles”, “Travelling”.

Об’єктом підсумкового контролю з англомовного усного мовлення на другому курсі є здатність студента вести непідготовлений діалог за запропонованою ситуацією з циклу тем, що вивчалися протягом семестру. Під час відповіді на екзамені другокурсник має продемонструвати наступні вміння: чіткість та плавність мовлення, інтонаційно правильне оформлення реплік діалогу, широкий діапазон граматичних структур, активного вокабуляру, клішованих фраз, комунікативних функцій; вміння ініціювати розмову та реагувати на репліки співрозмовника, підтримувати, продовжувати та завершувати бесіду, підтримувати зоровий контакт, використовувати, за необхідності, невербальні засоби спілкування – міміку та жести.

Робота над розвитком умінь діалогічного мовлення на 2 курсі навчання відбувається у ході двох основних етапів – тренування (комунікативні вправи нижчого рівня із використанням штучних вербальних, вербально-зображальних опор) та практики (комунікативні вправи вищого рівня із використанням природніх вербальних, вербально-зображальних та зображальних опор). Ми вважаємо, що ефективним навчальним матеріалом та одночасно засобом навчання на цих двох етапах може виступати інфографіка, а саме такі її види як зображально-інформаційна, інтерактивна (з висловленням власної думки / обміну думками), з додаванням картинок/фото.

Нижче, розглянемо типові приклади завдань із використанням інфографіки для розвитку вмінь діалогічного мовлення на цих двох етапах в межах теми “Medicine and Health”.

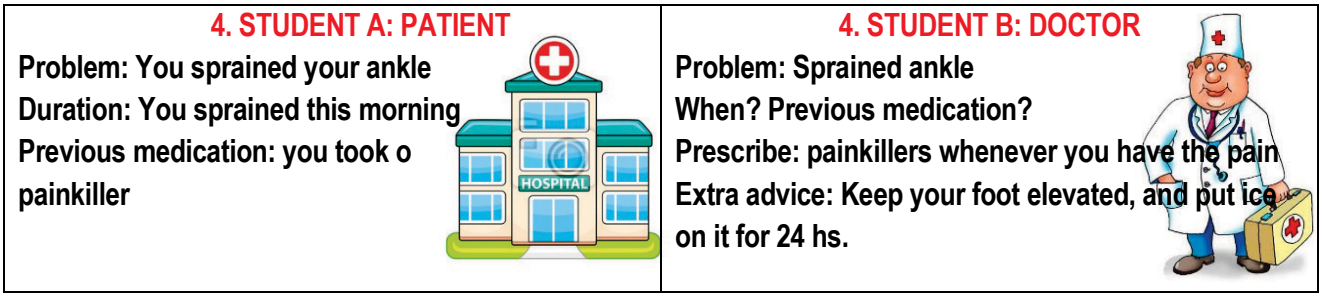

Рис. 2. Приклад інфографіки 2.

Тип вправи: комунікативна рецептивно-продуктивна нижчого рівня, максимально керована
Мета: розвиток вмінь діалогічного мовлення на рівні мікродіалогу
Вид опори: штучна, функціональна схема, вербально-зображальна.
Інструкція до вправи: Arrange a talk between a doctor and a patient. Student A (Patient) – describe your medical problem in much detail using the information from your role card. Student B (Doctor) – listen to the patient’s complaints and give advice using the information from your role card.

Основною функцією даної вербально-зображальної опори (інфографіки) є забезпечити студентів змістом та стратегіями розвитку діалогу.

Рис. 3. Приклад інфографіки 3.

(Ілюстративний матеріал запозичено з мережі Інтернет. URL: https://www.nia.nih.gov/health/infographics/5-ways-make-most-your-doctor-visit)

Тип вправи: комунікативна рецептивно-продуктивна нижчого рівня, частково керована

Мета: на розвиток умінь діалогічного мовлення

Вид опори: змістова, «памя'тка».

Інструкція: Arrange a talk between a patient and a doctor. Make the most of the tips from the prompt above.

Особливістю цього виду опори (інфографіки) є те, що вона лише визначає орієнтовний зміст розмови, але не саму структуру. Крім того, опора у даному випадку передбачена лише для одного з співрозмовників – «пацієнта». Тому, цю роль буде доречним запропонувати студенту з нижчим рівним мовної підготовки та автономності в усному мовленні або ж запропонувати студентам потім помінятися ролями.

Рис. 4. Приклад інфографіки 4.

(Ілюстративний матеріал запозичено з мережі Інтернет. URL: https://www.dreamstime.com/prevention-covid-infographic-poster-doctor-medical-mask-coronavirus-protection-image178417189)

Тип вправи: комунікативна рецептивно-продуктивна вищого рівня, мінімально керована.

Мета: розвиток вмінь діалогічного мовлення

Вид опори: змістова, «пам'ятка».

Інструкція: You are two friends who are concerned with the current COVID-19 situation. Speak about the preventive measures that should be taken and their crucial role for the individual and society safety.

Отже, робота над розвитком вмінь англомовного усного мовлення на початковому етапі (1-2 курси) є важливим та водночас непростим завданням, що вимагає значної уваги та зусиль як з боку викладача, так і студентів. Разом з тим, правильно організована та систематична робота над говорінням вже на цьому етапі дозволить закласти міцний фундамент для розвитку цього вміння на старших курсах і допоможе студентам в якісному та ефективному опануванні іншими фаховими дисциплінами, що викладаються виучуваною іноземною мовою. Ефективним вирішенням цього завдання, на нашу думку, є використання інфографіки, оскільки вона має цілий ряд переваг, а саме – виступає одночасно візуальною, інформаційною та вербальною опорою, стимулює розумову активність, критичне мислення студентів, сприяє ініціативності та інтерактивності їх мовлення, уяви та творчості, а відтак, виконує ще й важливу мотиваційну функцію.

Література

1. Безрукова А. Р., Курінна Д. Наочність як ефективний засіб у навчанні іноземної мови у початковій школі. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/ukr-turkmen_visnuk/2017_1/4.pdf (дата звернення: 15.12.20).
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Наук. ред. українського видання С. Ю. Ніколаєва. Київ. 2003. 273 с.
3. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник. Вид. 2-е, випр.. і перероб./ Кол. авторів під керівництвом С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2002. 328с.
4. Переверзєва Я. О. Застосування наочності для формування лексичних навичок в учнів основної школи у процесі вивчення другої іноземної мови (французької). URL: http://eprints.zu.edu.ua/Переверзяєва/pdf (дата звернення: 16.12.20).
5. Петриця Л. Специфіка навчання усного іншомовного мовлення студентів мовних спеціальностей у педагогічних ВНЗ. *Молодь і ринок.* 2012. № 3. С. 122-126.
6. Постанова «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23 листопада 2011 р. № 1341 Київ, Кабінет міністрів України.
7. Програма з англійської мови для університетів / інститутів (п'ятирічний курс навчання): Проект. Колектив авт.: С. Ю. Ніколаєва, М. І. Соловей, Ю. В. Головач та ін. Київ. 2001. 245 с.
8. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти. Навчальний посібник. Київ. 2006. 248 с.
9. Терещук Д. Г. Особливості розвитку іншомовних комунікативних стратегій у говорінні. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: Педагогіка. 2012. № 3. С. 74-78.
10. Устименко О. М. Навчання іншомовного монологічного мовлення в аспекті компетентнісного підходу. *Іноземні мови*. 2013. № 1. С. 3-9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2013_1_2
11. Чернилевський Д.В. Технология обучения в высшей школе : учебное издание/ под ред. Д.В. Чернилевского. Москва. Экспедитор, 1996. 288 с.
12. Черниш В. В. Засоби формування іншомовної компетенції у діалогічному мовленні. *Іноземні мови.* №3. 2011. С. 15-22.
13. Adams D. What are infographics and why are they important? 2011. URL: www.instantshift.com/2011/03/25/what-are-infographics-and-why-are-they-important/ (дата звернення 22.12.20).
14. Costill A. 6 benefits of using infographics. 2013. URL: www.searchenginejournal.com/6-benefits-using-infographics/70917/ (дата звернення 22.12.20).
15. Graphic Organizers: A Review of Scientifically Based Research / Inspiration Software. URL: http://www.inspiration.com/ sites/default/files/documents/Detailed- Summary.pdf. (дата звернення 22.12.20).
16. Lankow J., Ritchie J., Crooks R. Infographics: The Power of Visual Story-telling. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, 2012. 264 p.
17. Matrix S. and Hodson J. Teaching with infographics: Practicing new digital competencies and visual literacies. Journal of Pedagogic Development, 2014. 4(2), P.1-19. URL: https://www.beds.ac.uk/jpd/volume-4-issue-2/teaching-with-infographics (дата звернення: 23.12.20).
18. Mol L. The potential role for infographics in science communication. Master Thesis Communication Specialization. Vrije Universiteit Amsterdam, 2011.
19. Stewart M., Robinson L. Infographics e-volving instruction for visual literacy. 2015. URL: uofginfographics.wordpress.com (дата звернення: 22.12.20).

References

1. Bezrukova A. R., Kurinna D. Naochnist yak efektyvnyi zasib u navchanni inozemnoi movy u pochatkovii shkoli. [Visibility as an effective tool in teaching a foreign language in elementary school]. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/ukr-turkmen_visnuk/2017_1/4.pdf.
2. Zahalnoievropeiski Rekomendatsii z movnoi osvity: vyvchennia, vykladannia, otsiniuvannia. [Pan-European Guidelines for Language Education: Study, Teaching, Assessment]. Nauk. red. ukrainskoho vydannia S. Yu. Nikolaieva. Kyiv. 2003. 273 s.

3. Metodyka vykladannia inozemnykh mov u serednikh navchalnykh zakladakh. Pidruchnyk. [Methods of teaching foreign languages in secondary schools. Textbook] Vyd. 2-e, vypr.. i pererob./ Kol. avtoriv pid kerivnytstvom S.Yu. Nikolaievoi. K.: Lenvit, 2002. 328s.
4. Pereverzieva Ya. O. Zastosuvannia naochnosti dlia formuvannia leksychnykh navychok v uchniv osnovnoi shkoly u protsesi vyvchennia druhoi inozemnoi movy (frantsuzkoi). [Application of visual aids for the formation of lexical skills in primary school students in the process of learning a second foreign language (French)]. URL: http://eprints.zu.edu.ua/Pereverziaieva/pdf (data zvernennia: 16.12.20).
5. Petrytsia L. Spetsyfika navchannia usnoho inshomovnoho movlennia studentiv movnykh spetsialnostei u pedahohichnykh VNZ. [Specifics of teaching oral foreign language speech to students of language specialties in pedagogical universities]. *Molod i rynok*. 2012. # 3. S. 122-126. Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2012_3_29
6. Postanova «Pro zatverdzhennia Natsionalnoi ramky kvalifikatsii» vid 23 lystopada 2011 r. [Resolution "On Approval of the National Qualifications Framework" of November 23, 2011] # 1341 Kyiv, Kabinet ministriv Ukrainy.
7. Prohrama z anhliiskoi movy dlia universytetiv / instytutiv (piatyrichnyi kurs navchannia): Proekt. [English language program for universities / institutes (five-year course): Project]. Kolektyv avt.: S. Yu. Nikolaieva, M. I. Solovei, Yu. V. Holovach ta in. Kyiv. 2001. 245 s.
8. Tarnopolskyi O. B. Metodyka navchannia inshomovnoi movlennievoi diialnosti u vyshchomu movnomu zakladi osvity. Navchalnyi posibnyk. [Methods of teaching foreign language speech activity in a higher language educational institution. Tutorial]. Kyiv. 2006. 248 s.
9. Tereshchuk D. H. Osoblyvosti rozvytku inshomovnykh komunikatyvnykh stratehii u hovorinni. [Features of the development of foreign language communication strategies in speech]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Seriia: Pedahohika.* 2012. # 3. S. 74-78. Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU_ped_2012_3_16
10. Ustymenko O. M. Navchannia inshomovnoho monolohichnoho movlennia v aspekti kompetentnisnoho pidkhodu. [Teaching foreign monologue speech in the aspect of competence approach]. *Inozemni movy*. 2013. # 1. S. 3-9. Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2013_1_2
11. Chernilevskiy D.V. Tehnologiya obucheniya v vyisshey shkole : uchebnoe izdanie [Technology of higher education : educational publication] / pod red. D.V. Chernilevskogo. Moskva. Ekspeditor, 1996. 288 s.
12. Chernysh V. V. Zasoby formuvannia inshomovnoi kompetentsii u dialohichnomu movlenni. [Means of formation of foreign language competence in dialogic speech]. *Inozemni movy*. #3. 2011. S. 15-22.
13. Adams D. What are infographics and why are they important? 2011. URL: www.instantshift.com/2011/03/25/what-are-infographics-and-why-are-they-important/
14. Costill A. 6 benefits of using infographics. 2013. URL: www.searchenginejournal.com/6-benefits-using-infographics/70917/
15. Graphic Organizers: A Review of Scientifically Based Research / Inspiration Software. URL: http://www.inspiration.com/ sites/default/files/documents/Detailed- Summary.pdf.
16. Lankow J., Ritchie J., Crooks R. Infographics: The Power of Visual Story-telling. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, 2012. 264 p.
17. Matrix S. and Hodson J. Teaching with infographics: Practicing new digital competencies and visual literacies. Journal of Pedagogic Development, 2014. 4(2), P.1-19. URL: https://www.beds.ac.uk/jpd/volume-4-issue-2/teaching-with-infographics
18. Mol L. The potential role for infographics in science communication. Master Thesis Communication Specialization. Vrije Universiteit Amsterdam, 2011.
19. Stewart M., Robinson L. Infographics e-volving instruction for visual literacy. 2015. URL: uofginfographics.wordpress.com

УДК 378.016:811.111(100)
DOI 10.31652/2415-7872-2021-67-19-24

ВОЛОДИМИР ШАХОВ
orcid.org/0000-0003-1535-2802
shahovu2016@gmail.com
доктор педагогічних наук, професор
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
вул. Острозького, 32, м. Вінниця

НАТАЛІЯ ЛЕБЕДЄВА
orcid.org/0000-0001-6821-5559
nataliswon@gmail.com
кандидат педагогічних наук, старший викладач
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
вул. Острозького, 32, м. Вінниця